

خبر در خبر

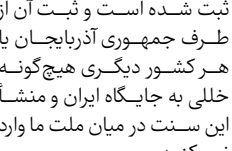
ایرنا رضا شکاریان، مدیرکل حفاظت محیط زیست خراسان شمالی گفت: شهادت «سعید پرهام» محیطبان استان پس از ۱۲ سال در کمیته کشوری احراز شهادت و جانبازی بنیاد شهید و امور ایثارگران احراز شد. پرهام در آذرماه ۸۹ در درگیری با شکارچیان متخلف به شهادت رسید.

ایرنا حسن اکبری، معاون محیط زیست طبیعی و تنوع زیستی سازمان حفاظت محیط زیست گفت: از سال گذشته یکسری شاخص‌ها را تعریف کردیم که در جلسات متعدد کارشناسی نهایی شدند تا با کمک آنها بتوانیم باغ وحش‌ها را رتبه‌بندی یا همان درجه‌بندی کنیم که بر اساس آن می‌توان پایش‌ها را هم تقویت کرد.

ایستا ولی جهانی، مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان کیلان از صدور موافقت‌نامه اصولی برای اجرای ۴۵ طرح گردشگری در کیلان خبر داد و گفت: با بهره‌برداری از این طرح‌ها برای ۵۱۰ نفر شغل ایجاد خواهد شد.

ایرنا مصطفی پورعلی، مدیرکل ثبت و حریم آثار و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: کشتی پهلوآنی و آیین‌های زورخانه‌ای در سال ۱۳۸۹ (۲۰۱۰) به نام ایران در فهرست میراث فرهنگی ناملموس یونسکو ثبت شده است و ثبت آن از طرف جمهوری آذربایجان یا هر کشور دیگری هیچ‌گونه خللی به جایگاه ایران و منشأ این سنت در میان ملت ما وارد نمی‌کند.

تسنیم علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با تأکید بر لزوم اجرای کامل و دقیق برنامه‌های عملیاتی سازمان حفاظت محیط زیست تصریح کرد: اجرای این برنامه‌ها توسط کانون ارزیابی شایستگی مدیران سازمان حفاظت محیط زیست به صورت کمی و کیفی سنجش و مدیران با عملکرد ضعیف جای‌جا خواهند شد.

ایستا مرتضی رضوانفر، عضو هیأت علمی پژوهشگاه میراث فرهنگی و پژوهشگاه میراث فرهنگی از کشف یک کتیبه فارسی با نقش «شیر شمشیر به دست» در کنار شمایل حضرت علی (ع) در یکی از روستاهای ارمنستان خبر داد.

ایستا محمد دادی، رئیس نمایندگی حفاظت محیط زیست شهرستان خوسف گفت: یک قلاده گربه شنی برای اولین بار در این شهرستان و محدوده کویر لوت مشاهده و تصویربرداری شد.

خارجی فارسی‌زبان به واکنش عزت‌الله ضرغامی، وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی هم منجر شد و او در حاشیه جلسه هیأت دولت فروش آثار تاریخی را رد کرد و گفت: «مرمت، نگهداری، اداره و استفاده بهینه و کاربردی از بناهای تاریخی با مشخصاتی که در نظر گرفته شده جزو سیاست‌های جدی دولت است و بخش خصوصی می‌تواند در این زمینه مشارکت کند.»

ضرغامی مشارکت خصوصی در مرمت، نگهداری، اداره و استفاده بهینه و کاربردی از بناهای تاریخی با مشخصاتی که در نظر گرفته شده را هم جزو سیاست‌های جدی دولت دانست و گفت: در این دولت ما ابعاد این کار را سرعت بخشیدیم تا مردم مشارکت کنند.

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی گفت: «بسیاری از ابنیه تاریخی ما در حال از بین رفتن هستند و هیچ اعتباری برای مرمت آنها در کشور وجود ندارد. بعد از مرمت هم مسأله نگهداری و مدیریت آنها پیش می‌آید که بحث مفصلی است.»

به اعتقاد ضرغامی، مردم باید در این زمینه مشارکت کنند و بخش خصوصی می‌تواند در این زمینه کمک کند تا طبق مزایده این ابنیه به افرادی با مدت مشخص و مبلغ مشخص اجازه داده شود تا آنها را مرمت و نگهداری کنند و در حوزه‌هایی که ما تأیید می‌کنیم کاربری خوبی برایشان در نظر بگیرند.

ضرغامی نظارت بر این موارد را وظیفه وزارت میراث فرهنگی دانست و گفت: «ابنیه مورد نظر نه تنها آسیب نمی‌بینند که از آسیب نجات پیدا می‌کنند. در غیر این صورت همه اینها بدل به محل تجمع معتادان و حتی بیوته سگ‌ها می‌شود.»

کاوش باستان‌شناسی راین کامل نیست

قانون یکی از شروط اجازه واگذاری بهره‌برداری از آثار تاریخی غیر نفیس را کاهش‌های باستان‌شناسی دانسته است در حالی که کاوش‌های باستان‌شناسی در آرگ راین هم کامل نیست. آرگ راین به گفته کارشناسان میراث فرهنگی دومین آرگ خشتی جهان است و به طور قطع یکی از آثار نفیس کشور به شمار می‌آید.

آیا کمیته مذکور تشکیل جلسه داده و آرگ راین را نفیس یا غیر نفیس می‌داند را هم به بعد از جلسه موکول می‌کند. موضع وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و همچنین صندوق احیا و بهره‌برداری بناهای تاریخی در حالی درباره نفیس بودن آرگ راین نامعلوم است که «فریدون فعالی» مدیرکل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کرمان در گفت‌وگو با «ایران» آرگ راین را نفیس می‌داند و می‌گوید: «بهره‌برداری از بخش خدماتی آرگ راین واگذار می‌شود نه آرگ راین. همان کاری که در شاهزاده ماهان کرمان انجام گرفت.» تا این سؤال پیش باید که آیا حاکم‌نشین و انباری آرگ راین بخشی از آرگ محسوب می‌شود یا خیر؟ پاسخ همه به این سؤال مثبت است. اثر قانون اجازه واگذاری بخشی از یک اثر نفیس را داده است. این سؤال اما بی‌پاسخ می‌ماند.

اثری به فروش نمی‌رود

خبر مزایده بهره‌برداری از آرگ راین و ۱۸ اثر تاریخی ایران، در برخی رسانه‌های خارجی به فروش آثار تاریخی تعبیر شد. برخی از این رسانه‌ها آن را مرتبط با مولدسازی دانستند. در حالی که صندوق احیا و بهره‌برداری از بناهای تاریخی سال‌ها است که با هدف واگذاری بهره‌برداری بناهای تاریخی غیر از بناهای تاریخی نفیس برای جلوگیری از تخریب هزاران بنای تاریخی کشور تأسیس شده است و برنامه این صندوق هیچ ربطی به مولدسازی ندارد. همچنین واگذاری بناهای تاریخی غیر از نفیس هم قانونی است و هم راهی برای جلوگیری از تخریب آنها. هزاران بنای تاریخی در معرض تخریب در کشور وجود دارد که وزارت میراث فرهنگی نمی‌تواند همه آنها را مرمت کند. حتی اگر بخواهد همه آثار را هم تأمین کند، قادر به نگهداری آنها در بلندمدت نخواهد بود. بنابراین واگذاری بهره‌برداری از آنها توسط بخش خصوصی، راهی بود که سال‌های قبل کارشناسان پیش پای میراث فرهنگی گذاشتند. طبق قانون، بهره‌برداران خصوصی در یک بازه زمانی مشخص اثر را مرمت و به مدت معینی از آن بهره‌برداری می‌کردند. درج خبر فروش آثار تاریخی از سوی رسانه‌های

کاوش‌های باستان‌شناسی برای تعیین تاریخ دقیق آرگ راین الزامی است

عکس: فضای مجازی

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی فروش بناهای تاریخی را تکذیب کرد

سکوت میراث فرهنگی درباره نفیس بودن آرگ راین

طبق قانون واگذاری آثار نفیس به بخش خصوصی ممنوع است

می‌کنید؟ گفتند خیر. «فاطمه دآوری، مدیر اداره کل حفظ و احیای بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی اما در گفت‌وگو با «ایران» تأکید می‌کند: «درباره نفیس بودن آرگ راین با هیچ کسی صحبت نکرده است.»

دآوری در پاسخ به این سؤال که آیا آرگ راین را نفیس می‌داند یا خیر؟ می‌گوید: «نفیس بودن یا نبودن آرگ راین کجاست؟ من پاراگراف دوم گزارش یکی از روزنامه‌ها را به همکاران اداره کل حفظ و احیای بناها، بافت‌ها و محوطه‌های بنا نشان دادم و جمله «به اعتقاد کارشناسان آرگ راین نفیس است» را برای آنها خواندم و گفتیم این جمله را تأیید

درباره چرایی واگذاری اثر نفیس آرگ راین به بخش خصوصی در گفت‌وگو با «ایران» با استناد به نقل‌قولی از کارشناسان اداره کل حفظ و احیای بناها، بافت‌ها و محوطه‌های تاریخی، نفیس بودن آرگ راین را زیر سؤال می‌برد و می‌گوید: «منبع نفیس بودن آرگ راین کجاست؟ من پاراگراف دوم گزارش یکی از روزنامه‌ها را به همکاران اداره کل حفظ و احیای بناها، بافت‌ها و محوطه‌های بنا نشان دادم و جمله «به اعتقاد کارشناسان آرگ راین نفیس است» را برای آنها خواندم و گفتیم این جمله را تأیید

به بخش خصوصی برای کاربری پذیرایی، اقامتی و پژوهشی واگذار می‌شود. فعالان و کارشناسان حوزه میراث فرهنگی با توجه به نفیس بودن آرگ راین و ممنوعیت واگذاری نفیس به بخش خصوصی، به این لغو واگذاری بهره‌برداری از دومین آرگ خشتی جهان بعد از آرگ بم شدند.

آیا راین از نگاه وزارت میراث فرهنگی نفیس است؟
«احسان دهقانی» معاون سرمایه‌گذاری صندوق توسعه و احیا

گزارش

زهرا کسروی

دبیر گروه زیست بوم

۲۶

سال

بهره‌برداری از آرگ راین به مدت ۲۶ سال و به مبلغ ماهانه ۳۵ میلیون تومان به بخش خصوصی واگذار می‌شود

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی کشور در حاشیه جلسه هیأت دولت واگذاری بهره‌برداری از آرگ راین در کرمان به بخش خصوصی را تأیید اما فروش آن را کذب دانست. این آرگ به مدت ۲۶ سال و به مبلغ ماهانه ۳۵ میلیون

در نیمه اردیبهشت ماه، به روز «شیراز» می‌رسیم

شهری هخامنشی به نام «راز»

عکس: تسنیم

پیشینه تاریخی شیراز به ویرانه‌هایی در جنوب خاوری (شرقی) شهر کنونی شیراز باز می‌شود که امروزه (قصرآبوتصر) خواننده می‌شود

در روزگار هخامنشیان دارد: سر هفته را کرد آهنگ ری / همه زه به آرامش و رود و می دو هفته در این شهر بخشید مرد سوم هفته آهنگ شیراز کرد

هیونان فرستاد چندی ز ری / سوی پارس نزدیک کاوس کی پروفوسور ادوارد پراون، خاورشناس و سیاح انگلیسی که در روزگار ناصرالدین شاه قاجار شیراز را دیده است، هنگام ورود به درواز شیراز، آن را چنین زیبا ستایش کرده است: هنگامی که از پیچ بزرگی گذشتم به نگاه منظره‌یی به چشم آمد که هرگز نه آن صحنه را فراموش خواهم کرد و نه آن لحظه را. زیرا تا آن زمان، در عمر خود چنین منظره‌یی را ندیده بودم. آن منظره چشم‌گیر، شیراز و دشت‌های مجاور آن بود و آن مکان که از آنجا منظره شیراز به چشم می‌آمد محلی است که تمام ایرانیان و آشنایان حافظ آن را (تنگ الله اکبر) می‌خوانند، و آنگیزه این نام‌گذاری از آن جااست که وقتی چشم مسافر تازه واردی در آن نقطه به جلگه شیراز می‌افتد به گونه‌یی مسحور زیبایی آن می‌شود که بی اختیار و از شدت حیرت و تعجب می‌گوید: (الله اکبر)....

که آواز جهان‌گیر آن، همچنان رو به فزونی و گسترده‌گی است. شاید با ارزش‌ترین مدرک درباره پیشینه باستانی شیراز، گل نیشته‌هایی باشد که در گند و کاه‌های میراث جهانی پارسه به دست آمده است. یکی از این گل نیشته‌ها که به دبیره (خط میخی ایلامی است، وابسته به پرداخت دستفرد کارگران کاردار (شاغل) در پارسه است که پروفوسور جرج جی. کاهرون آمریکایی، در آن‌ها نام جایگاهی را یافته است که آن را «شی-رازی-ایش» خوانده است که این همان جایی است که شیراز نامیده می‌شود. بر پایه این گل نیشته روشن شد که شیراز در زمان هخامنشیان آباد و کارگران و صنعت‌گران هنرمند آن در ساخت و ساز شهر «راز» دگرگونی نام یافت و به گمان بسیار تا دوره اسلامی به نام شهر «راز» دگرگونی نام یافت و شهر راز پرآوازه بوده است. در شاهنامه فردوسی نیز، حکایت از وجود شهری

لاایی چامه‌سرایان (شاعران) خفته در آن به خواب ناز می‌رود. این شهر زیبا و دل‌انگیز و دوست‌داشتنی که خاکش دامن‌گیر و آسمانش آبی ست، عاشقان بسیاری را شایسته خود کرده است، آثانی که برایش چکامه‌ها سروده‌اند، داستان‌ها گفته‌اند، فیلم‌ها ساخته‌اند و دفترها (کتاب) نوشته‌اند. بازگشت پیشینه تاریخی شیراز به ویرانه‌هایی در جنوب خاوری (شرقی) شهر کنونی شیراز باز می‌شود که امروزه (قصرآبوتصر) خوانده می‌شود. هیأت علمی حفاری موزه متروپلیتین در سال‌های ۱۳۱۲ و ۱۳۱۳ خورشیدی در ویرانه‌های قصرآبوتصر کاوش می‌کردند، شماری سکه، ظروف و اشیای وابسته به دوره اشکانیان و ساسانیان به دست آوردند که همه نشان از وجود و آرزش این شهر در آن هنگامه است. این سندها، گواهی هستی بر بار درفته شهری است که روزگاری آرزش و رونق بسیاری داشته و در گذر زمان از میان رفته و نزدیکی آن، شهری سر برآورده است

یادداشت

نخستین کتابی که در میان کتاب‌های تاریخی و جغرافیای دسترس، از شهر شیراز نام می‌برد «مسالك و ممالک» این خردآینه است که در سال ۲۳۲ قمری (ه. ق) نوشته شده است. این دفتر آرزنده یازده بار نام شیراز را به کار برده و فاصله این شهر را با دیگر جاهای پارس (فارس) روشن می‌کند و در بار دوازدهم می‌نویسد: «... و شیراز از ناحیه آردشیر خوره است.» (رویه ۲۵)

آحمد بن ابی یعقوب در دفتر خود «البلدان» در سال ۲۹۰ قمری (ه. ق) نخستین ستایش را از شهر شیراز می‌کند: «شهری است زیبا در پوششی بزرگ فارس، شهری است با شکوه و با عظمت که والیان آن جا منزل می‌کنند و آن را وسعتی است تا آن جا که در این شهر خانه‌ی نیست، مگر

یکی از این گل نیشته‌ها که به دبیره (خط میخی ایلامی است، وابسته به پرداخت دستفرد کارگران (شاغل) در پارسه است که پروفوسور جرج جی. کاهرون آمریکایی، در آن‌ها نام جایگاهی را یافته است که آن را «شی-رازی-ایش» خوانده است که این همان جایی است که شیراز نامیده می‌شود

سیاوش آریا

پژوهشگر تاریخ ایران و میراث فرهنگی – راهنمای گردشگری

خونگرمی و میهمان‌نوازی مردم شیراز شهره عام و خاص است و جهانیان مردم این شهر را به خونگرمی و مهر دوستی می‌شناسند. در نیمه اردیبهشت ماه، به روز «شیراز» می‌رسیم. شیراز را یک نوشتار کوتاه می‌توان چنین توصیف کرد: شهر عشق و مهر و ادب و فرهنگ و هنر و خنیاگری (موسیقی) و قلب تپنده تمدن و تاریخ ایران زمین.

سخن را کوتاه کرده و با این سروده زیبا از استاد «شاپور پساوند»

کلام به پایان می‌رسانم:
گنام شززه شیران است شیراز / قلم دست دبیران است شیراز سخن را ساخته باید گفت این جا / عصای دست ایران است شیراز

ایستا عبدالمجید شاکری شمسی، معاون میراث فرهنگی اداره کل گردشگری و صنایع دستی یزد از ثبت خانه‌باغ دکتر اسلامی‌ندوشن در فهرست آثار ملی کشور خبر داد.

ایرنا محمد دادی، رئیس نمایندگی حفاظت محیط زیست شهرستان خوسف گفت: یک قلاده گربه شنی برای اولین بار در این شهرستان و محدوده کویر لوت مشاهده و تصویربرداری شد.